

Wólka Poznańska transkrypcja nagrania

Zapomniane: Wólka Poznańska. To może by pan mi dwa słowa opowiedział o tym, co tu się wydarzyło?

Świadek: Tu ich przyprowadzili i ich tutaj pochowali.

Zapomniane: A kim byli ci ludzie? Ilu ich było? Czy pan pamięta?

Świadek: Dwoje, to była rabina miejscowego córka. Dwa tygodnie po wysiedleniu tych całych... Do Garwolina wtedy wszystko wyprowadzali. Tu jeszcze w drodze jakiś matkę swoją tam ciągnął i ten... [01:04] i go uderzył ten Niemiec kolbą, tego syna tej matki. Miał wprowadzony nabój. Zabił się ten Niemiec. Później dwudziestu mężczyzn zabili za to.

Zapomniane: Czyli tu byłyby dwie osoby? Mówimy o dwóch osobach? To było małżeństwo?

Świadek: Małżeństwo. To miejscowego rabina była córka...

Zapomniane: I jej mąż?

Świadek: I jej mąż.

Zapomniane: Rozumiem. A pamięta pan może jak ten rabin się nazywał?

Świadek: Nie wiem. Do szewca jak się chodziło, to znałem. Teraz jak było... Zwierzętami handlowały... [01:56]

Zapomniane: A w którym roku to się wydarzyło, pamięta pan?

Świadek: To chyba w czterdziestym drugim.

Zapomniane: Czterdziesty drugi?

Zapomniane 2: Tam w mailu chyba było napisane '43 albo '44.

Zapomniane: Ja zawsze pytam jeszcze raz.

Świadek: '42.

Zapomniane: Rozumiem, '42, czyli taki najgorszy rok właściwie.

Świadek: Ze szkołyśmy szli to jeszcze takie staruszki były, nie dawały się, to Niemcy ich rozstrzelały zara na schodach. Tu ze szkoły się wracało... [02:36]

Zapomniane: I rozumiem, że ktoś ich przyprowadził tutaj?

Świadek: Niemcy, dwóch Niemców.

Zapomniane: I zastrzelono tę parę w tym miejscu, tak?

Świadek: I sołtys kazał ludziom ich zakopać.

Zapomniane: Czyli lokalny sołtys kogoś wysłał, kto zakopał te ciała, tak?

Świadek: Tu zakopali gdzieś.

Zapomniane 2: A czemu tutaj ich przyprowadzili?

Świadek: Nie wiem zupełnie. Tu taka była kolaborantka z tych wysiedlonych... [03:11]

Zapomniane: A oni się gdzieś kryli u kogoś?

Świadek: W piwnicy i ona ich podobno wydała.

Zapomniane 2: Przyjechała do wsi z Bydgoszczy, tak?

Świadek: To było cztery rodziny. Z Bydgoszczy, z Katowic, tu były porządne gospodarki.

Zapomniane 2: Przesiedleńcy?

Świadek: [03:42] ...To ci później na gospodarkę wrócili, a ta... [03:54] po niemiecku do swojego... Tu z Niemcami chodziła i ze sklepów tam zabierała później. [04:08] ...to mieszkanie. Później zlikwidowali akowcy.

Zapomniane 2: Armia Krajowa ją zabiła, tak?

Świadek: Nie wiadomo gdzie jest pochowana.

Zapomniane: A tutaj para, mówi pan, że na drodze po prostu są pochowani? Czy obok?

Świadek: Tu, tu. Tu był grób, tam parę cegieł było.

Zapomniane: A pan poznaje to miejsce po tym drzewie, czy po tym zagłębieniu tutaj?

Świadek: Tu sosna była.

Zapomniane: Rozumiem. To jest...

Świadek: Brzoškę ścięli.

Zapomniane: Czyli to jest na równo z tymi sosnami, tak?

Świadek: Tutaj gdzieś. Tu były cegły. Ruskie tutaj trenowały, ta armia Rokossowskiego.

Zapomniane 2: W '44.

Świadek: Tu była do 12 stycznia. Tu nikogo nie... [05:12] nie wolno było nam im... [05:15] akowca, to kule mu zabrały... [05:22] tutaj jest siedemnaście... [05:26]

Zapomniane: Mam jeszcze jedno małe pytanie. Rozumiem, że oboje byli wrzuceni do jednej jamy grobowej?

Świadek: Mhm.

Nagranie Fundacji Zapomniane [zapis audio], imię: Andrzej [świadek historii], rozmowę przeprowadził Aleksander Schwarz, Wólka Poznańska, 2020.